राज्यातील पायाभूत सुविधांचा विकास जलद गतीने होण्यासाठी विभागांच्या ताब्यात असलेल्या जिमनींचा वापर अधिक रिणामकारकपणे (Monetisation of Land) करण्यासाठी उपाययोजना सुचविण्यासाठी समितीची स्थापना करणे...

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग शासन निर्णय क्रमांक :- जमीन २०१६/प्र.क्र.२१५/व्यय-९ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२. दिनांक:- १६ ऑगस्ट, २०१६.

प्रस्तावना:-

राज्यात पायाभूत सुविधांच्या विकासाची कामे मोठ्या प्रमाणावर हाती घेण्यात आली आहेत. जलसंपदा विभागाची अपूर्ण कामे पूर्ण करण्यासाठी रुपये ८० हजार कोटीची आवश्यकता आहे. नागपूर, मुंबई एक्सप्रेस वेच्या कामाचा अंदाजित खर्च सुमारे रुपये २० ते ४० हजार कोटीच्या दरम्यान आहे. राज्य महामार्गाची दर्जोन्नती राष्ट्रीय महामार्गाप्रमाणे करण्याकरिता रुपये ४० हजार कोटी पेक्षा जास्तची आवश्यकता आहे. याशिवाय महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीस वितरणातील गळती कमी करण्यासाठी रुपये ३० हजार कोटीपेक्षा जास्त रकमेची आवश्यकता आहे. ज्यामुळे गळतीचे प्रमाण १४.६% वरुन ८% इतके होईल. ही सर्व कामे पूर्ण झाल्यावर महाराष्ट्र राज्याच्या विकासास अधिक गती मिळू शकते. या पायाभूत सुविधांच्या कामासाठी लागणारा निधी राज्याच्या कराच्या उत्पन्नातून देणे शक्य नाही. कारण कराव्दारे मिळणारे उत्पन्न,राज्याचा चालू योजनेतर खर्च भागविण्याइतकाच आहे.

जगातील इतर काही विकसनशील देशांनी तसेच चीनने शासनाच्या ताब्यातील जिमनीचा अधिक परिणामकारकपणे उपयोग करुन त्याव्दारे पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी निधी उभारला आहे. शासनाला ज्या जिमनींची/जागांची आवश्यकता भासणार नाही, अशा वापराशिवाय पडून असणा-या जिमनींचा अधिक परिणामकारकपणे (Monetisation of Land)वापर केल्यास करांचे दर वाढविण्याची आवश्यकता भासत नाही व त्यामुळे नागरिक व उद्योगांवर अधिक करांचा भार येत नाही. याकरिता, विभागांच्या ताब्यात असलेल्या जिमनींचा वापर अधिक परिणामकारकपणे करण्यासाठी उपाययोजना सुचविण्यासाठी समिती स्थापना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील पायाभूत सुविधांचा विकास जलद गतीने होण्यासाठी विभागांच्या ताब्यात असलेल्या जिमनींचा वापर अधिक परिणामकारकपणे (Monetisation of Land) करण्यासाठी उपाययोजना सुचविण्यासाठी पुढीलप्रमाणे समितीची स्थापना करण्यात येत आहे.:-

9) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग - अध्यक्ष २) प्रधान सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग - सदस्य ३) प्रधान सचिव-१, नगर विकास विभाग - सदस्य ४) प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग - सदस्य ५) प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग - सदस्य ६) सचिव (वने), महसूल व वन विभाग - सदस्य

७) सचिव (उर्जा), उद्योग,उर्जा व कामगार विभाग - सदस्य

८) उप सचिव, वित्त विभाग (व्यय-९) - सदस्य सचिव

समितीची कार्यकक्षा पुढीलप्रमाणे राहील.:-

- 9) शासनाला ज्या जिमनीची/जागांची आवश्यकता भासणार नाही अशा वापराशिवाय पडून असणा-या जिमनींची प्रशासकीय विभागनिहाय माहिती गोळा करणे व त्यांची पायाभूत सुविधांच्या विकासाकरिता आर्थिकदृष्ट्या क्षमता तपासून पहाणे.
 - ब) सदर जिमनींचा आर्थिक विनियोग करण्यासाठी योजना तयार करुन त्यांच्या लिलावासंबंधी किंवा सदर जिमनी तारण ठेवून त्यावर पायाभूत सुविधांच्या विकासाकरिता कर्जे मिळविणे किंवा अन्य मार्ग शोधणे.
 - क) या जिमनीच्या आर्थिक विकासाकरिता सल्लागारांचा गट/सूची तयार करणे.
 - ड) या जिमनीच्या आर्थिक विकासाकरिता एक पथदर्शी योजना तयार करणे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६०८१६१७४८५३९३०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(दिनेशकुमार जैन) अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा.मुख्यमंत्री सचिवालय,मंत्रालय,मुंबई.
- २) मा.मंत्री (वित्त), मंत्रालय,मुंबई.
- ३) मा.मंत्री (महसूल), मंत्रालय,मुंबई.
- ४) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग
- ५) प्रधान सचिव (वित्त), विभाग,मंत्रालय,मुंबई.
- ६) प्रधान सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग
- ७) प्रधान सचिव-१, नगर विकास विभाग
- ८) प्रधान सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग
- ९) प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग
- १०) सचिव (वने), महसूल व वन विभाग
- ११) सचिव (उर्जा), उद्योग,उर्जा व कामगार विभाग
- १२) उप सचिव,(व्यय-९) वित्त विभाग
- १३) निवड नस्ती.